

INITIATIEFADVIES

Administratieve vereenvoudiging voor de milieuvergunningen

16 januari 2020

	Initiatiefadvies
Aanvraag behandeld door	Commissie Leefmilieu
Aanvraag behandeld op	10, 22 oktober, 5 en 16 december 2019
Advies uitgebracht door de Plenaire zitting van	16 januari 2020

Wat voorafgaat

Men dient er eerst en vooral aan te herinneren dat de vraag naar een administratieve vereenvoudiging geen vraag naar deregulering is. Het betreft een thema dat regelmatig terugkomt in de adviezen van de Raad en trouwens het voorwerp uitmaakt van een initiatiefadvies waarin de Raad bepaalde nauwkeurige punten behandelt ([Initiatiefadvies van 20 april 2017 betreffende administratieve vereenvoudiging](#)).

Het onderwerp van de « administratieve vereenvoudiging voor de milieuvergunningen » werd dan ook logischerwijs door de leden van de Raad weerhouden voor zijn werkzaamheden met betrekking tot de opstelling van initiatiefadviezen, met name gelet op de volgende vaststellingen :

Een waarschijnlijk onvolledige « feedback v/d ondernemingen » voor de Besturen

Bepaalde economische actoren geven omwille van diverse redenen geen enkele « feed back » aan de Besturen over de moeilijkheden die zij hebben ondervonden bij de aanvraag van een vergunning.

Vooreerst is het vanuit materieel oogpunt moeilijk (en zo niet onmogelijk) voor bepaalde ZKO, die een milieuvergunning hebben bekomen, om *a posteriori* tijd te besteden aan een informatie van de Besturen.

Vervolgens zijn er de economische actoren die van een vestiging in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hebben afgezien en die “van de radar verdwijnen”. De Brusselse Besturen beschikken bijgevolg over geen informatie wat betreft de redenen die tot deze keuze hebben geleid.

De informatie, waarover de Besturen beschikken, is bijgevolg zeer onvolledig. Deze situatie kan leiden tot onbegrip tussen de economische actoren, die wachten op een oplossing/antwoord voor hun problemen, en de Besturen die zich van bepaalde moeilijkheden niet bewust zijn.

Een gebrek aan leesbaarheid

De wetgeving betreffende de milieu- en stedenbouwkundige vergunningen kent een permanente evolutie zonder dat de wetboeken, ordonnanties en besluiten, die deze materie regelen, werden ingetrokken en vervangen door nieuwe teksten. Deze situatie heeft ertoe geleid dat deze materie zeer complex en weinig duidelijk is geworden. De rangschikking van de zes categorieën van milieuvergunningen, van de meest “veeleisende” (met de omkadering van risicoactiviteiten) tot de meest “soepele” categorie is veelzeggend in dit verband : « 1A », « 1B », « 2 », « 1D », « 1C » en « 3 ».

Ingewikkelde procedures voor het verkrijgen van gemengde vergunningen (milieu- en stedenbouwkundige vergunning)

Ook al worden hun aanvragen van een stedenbouwkundige en milieuvergunning gelijktijdig onderzocht, toch moeten de dragers van « gemengde » projecten (d.w.z. projecten die een stedenbouwkundige en milieuvergunning vereisen voor een inrichting van klasse 1A of 1B) nog steeds twee verschillende milieuaanvragen indienen. Indien de twee vergunningen uiteindelijk worden afgeleverd, welnu dan zullen deze elk hun specifieke verplichtingen bevatten.

Daarbij komt nog dat de stedenbouwkundige vergunning aan het einde van de procedure wordt opgeschort zolang de definitieve milieuvergunning niet is verkregen, en omgekeerd. Een gemengde activiteit kan bijgevolg slechts van start gaan na het bekomen van de twee vergunningen.

Deze situatie maakt de administratieve positie van de dragers van gemengde projecten, die vrager zijn van een echte enige gemengde vergunning (één aanvraagdossier en één onderzoek), een stuk ingewikkelder.

Specifieke problemen

In het kader van ontmoetingen met verschillende actoren werden bepaalde specifieke vraagstukken bepaald. Deze komen op gedetailleerde wijze ter sprake in het luik « bijzondere beschouwingen ». Hierna volgt reeds een lijst ervan :

- De rechtsonzekerheid voor de houders van milieuvergunningen in een « NATURA 2000 » zone;
- De moeilijkheden van de actoren die op innoverende technologische middelen beroep doen;
- De noodzaak om het juridisch statuut van de gevallen van « valse mixiteit » te verduidelijken;
- Het gevaar voor een overbelasting met werk van de gemeenten.

Deze vaststellingen brengen **de Raad** ertoe om de inspanningen, die onlangs in het kader van de herziening van het BWRO werden verricht om bepaalde milieu- en stedenbouwkundige procedures te rationaliseren en te vereenvoudigen, te erkennen en te verwelkomen. Zo zijn er voorzieningen in werking getreden die oplossingen moeten bieden voor de hierboven aangehaalde moeilijkheden. Het betreft met name de volgende punten :

- Een vereenvoudigde procedure voor de verlenging van de milieuvergunningen;
- De mogelijkheid om een milieuvergunning meer dan eenmaal te verlengen;
- Een zekere rationalisering en vereenvoudiging van de lijst van ingedeelde inrichtingen;
- Een « her-categorisatie » van bepaalde milieuvergunningen;
- De verlenging van de duur van een tijdelijke milieuvergunning van 3 maanden tot 1 jaar (de maximale geldigheidsduur voor de werven voor asbestverwijdering blijft 3 jaar);
- Het feit dat indien het advies van de DBDMH is vereist, dit advies wordt gevraagd door de overheid die de vergunning aflevert;
- Behalve in welbepaalde gevallen is het gebruik van een aangetekend schrijven niet meer vereist;
- Voor de vergunningen van klasse 1A :
 - Het eerste openbaar onderzoek over de bepaling van het bestek van de milieueffectenstudie wordt afgeschaft;
 - Er moet een modelbestek worden gebruikt voor de milieueffectenstudies; dit bestek is vastgelegd door de Regering;
- De mogelijkheid om de termijn voor de aflevering van een milieuvergunning op te schorten in het geval dat een aanvrager de plannen van zijn aanvraag van stedenbouwkundige vergunning wijzigt en, desgevallend, de verdaging van de termijn voor de uitvoering van een milieuvergunning teneinde rekening te houden met de verdaging van de termijn voor de uitvoering van de stedenbouwkundige vergunning;
- De aanvragen van gemengde vergunningen moeten voortaan enkel bij Brussel Stedenbouw en Erfgoed worden ingediend (er zijn evenwel nog steeds twee verschillende dossiers vereist).

De wijzigingen, die onlangs aan het BWRO werden aangebracht, zullen 2 jaar na zijn volledige uitvoering (d.i. in 2021) aan een evaluatie worden onderworpen. **De Raad** nodigt de betrokken

Besturen dan ook uit om naar een optimale coördinatie te streven teneinde aanbevelingen, die in het kader van deze evaluatie moeten worden geformuleerd, algemeen te dragen.

De Raad stelt bovendien vast dat de Regering er zich op de bladzijden 49-50 van haar Algemene Beleidsverklaring¹ toe verbindt om de procedures voor de aflevering van de stedenbouwkundige en milieuvergunningen verder te vereenvoudigen teneinde de oprichting en renovatie van scholen te steunen. **De Raad** drukt de wens uit dat dit voornemen voor het geheel van de milieu- en gemengde vergunningen zou gelden.

Met dit initiatiefadvies wil **de Raad** zich inschrijven in dit vereenvoudigingsproces, door voorstellen te formuleren die door het geheel van de sociale gesprekspartners worden gedragen. Hij streeft aldus een logica van « co-uitwerking » na van nieuwe procedures voor de (gemengde of) milieuvergunningen. Bij de nastreving ervan moeten alle terreinactoren worden betrokken.

Advies

1. Algemene beschouwingen

1.1 Only once

De Raad pleit voor de toepassing van het « only once » beginsel. Hij is namelijk van mening dat de toepassing ervan zou leiden tot een vereenvoudiging van de administratieve procedures in het algemeen en van de procedure voor de aanvraag van een milieuvergunning in het bijzonder.

Het « only once » beginsel is verankerd op het federale niveau² en volgens dit beginsel worden de administratieve verplichtingen van de burgers en rechtspersonen beperkt dankzij de garantie dat de reeds bij een authentieke bron beschikbare gegevens niet opnieuw aan een federale overheidsdienst moeten worden medegedeeld.

Vertrekkend van de vaststelling dat particulieren en ondernemingen vaak dezelfde informatie meermaals aan verschillende Besturen moeten bezorgen, vraagt **de Raad** de toepassing van het « only once » beginsel op het niveau van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Teneinde dit beginsel in te voeren, moedigt hij de Brusselse besturen en parastatale instellingen ertoe aan om met de steun van Easybrussels :

- De informatie, getuigschriften en controlebronnen te gebruiken waarover zij reeds beschikken;
- Te vermijden dat er gegevens worden opgevraagd die reeds gekend of toegankelijk zijn;
- De huidige formaliteiten aan een analyse te onderwerpen om onnodige vragen naar informatie te schrappen;
- Het vooraf invullen van de formulieren voor de aanvraag van een vergunning met alle gekende of toegankelijke informatie;

¹ « Gemeenschappelijke Algemene Beleidsverklaring van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie voor de legislatuur 2019-2024 ».

² Wet van 5 mei 2014 houdende verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de overheid en tot vereenvoudiging en gelijkgeschakeling van elektronische en papieren formulieren.

- Te werken aan de opstelling van « authentieke bronnen » (d.w.z. bronnen die juridisch zijn erkend / officieel zijn gevalideerd en waarvan de inhoud gewaarborgd is);
- Oprichting van een enig contactpunt / een enig loket waar de ondernemingen alle administratieve documenten kunnen indienen die nodig zijn voor de verschillende administratieve stappen (aanvragen van allerhande toelatingen en vergunningen, aanvragen van premies en toelagen...).

Tenslotte neemt **de Raad** er akte van dat Brussel Leefmilieu aangeeft dat “bijzondere aandacht werd verleend aan het feit dat enkel de informatie wordt opgevraagd die strikt noodzakelijk is voor een correcte analyse van de dossiers en voor de opstelling van de vergunningen”. Hij verwelkomt deze beslissing en drukt de wens uit dat zo’n evaluatie van de relevantie van de stukken of attesten, die bij de indiening van een aanvraag moeten worden verstrekt, regelmatig zou worden uitgevoerd.

1.2 Ingedeelde industriële inrichtingen

De Raad verwelkomt het feit dat er specifieke rubrieken van de lijst van ingedeelde industriële inrichtingen in de loop van de laatste jaren werden gewijzigd teneinde deze beter met de realiteit op het terrein te laten overeenstemmen.

De Raad stelt evenwel een grondige herziening van deze lijst van ingedeelde industriële inrichtingen voor. Het feit dat men over een geactualiseerde indeling beschikt, die met de realiteit op het terrein overeenstemt, zou een aanzienlijke administratieve vereenvoudiging vormen. Het lijkt hem namelijk zo dat men de declassering van bepaalde rubrieken zou kunnen overwegen zonder aan de bescherming van het publiek te raken (standstill-beginsel). Hij meent bovendien dat de benaming van bepaalde indelingen van inrichtingen, die vandaag tot verwarring leiden, zou moeten worden herzien.

De Raad is tevens de mening toegedaan dat een indeling van de industriële inrichtingen op basis van de hinder veroorzaakt door de geplande activiteiten relevanter zou zijn dan deze die vandaag op basis van zuiver technische aspecten van de machines, die voor de activiteiten noodzakelijk zijn, wordt gemaakt. Zo’n indeling zou toelaten om meer adequate en aangepaste exploitatievoorwaarden te bepalen teneinde de potentiële hinder te beperken/uit te sluiten.

De Raad vindt het tenslotte noodzakelijk dat men tenminste de beperkte activiteiten met weinig (of geen) hinder voor het leefmilieu zou bepalen en de milieuvergunningen zou beperken die door deze actoren moeten worden bekomen. Deze zouden bijvoorbeeld algemeen aan de naleving van gestandaardiseerde exploitatievoorwaarden kunnen worden onderworpen. Dit zou het Bestuur met name toelaten om tijd te winnen, enerzijds een verhoogde aandacht te besteden aan de controle/sanctionering van actoren die meer risico’s betekenen en anderzijds een begeleiding uit te bouwen van alle aanvragers die de procedures doorlopen.

1.3 Voorstellen van concrete oplossingen

Om de termijnen te verkorten

De Raad pleit ervoor dat er door de betrokken Besturen audits worden uitgevoerd met betrekking tot de procedures voor de milieu- en gemengde vergunningen. Zo kan worden nagegaan of bepaalde stappen van de procedure niet overbodig zijn en bijgevolg kunnen worden afgeschaft. Hierbij dient vanzelfsprekend gewaakt over de naleving van het Europese kader inzake publieke raadpleging en de

evaluatie van effecten, het Akkoord van Aarhus en het standstillbeginsel wat betreft de bescherming en informatie van het publiek.

De Raad verwelkomt de inspanningen die op dit vlak zijn verricht. Bewust van de mogelijke technische problemen (bijvoorbeeld wat betreft het onderzoek van plannen), is hij van mening dat de digitalisering van bijkomende stappen van de aanvraagprocedure van aard is om de verwerking van de aanvraagdossiers te versnellen. Hij vestigt wel de aandacht op het feit dat sommige personen geen toegang hebben tot de digitale technologie en dat men bijgevolg moet waken over de toegankelijkheid ervan.

De Raad dringt er bovendien op aan dat aan de Besturen en gemeenten de menselijke en technische middelen zouden worden verstrekt die hen toelaten om de aanvragen van vergunningen, en met name deze van gemengde vergunningen binnen redelijke termijnen te onderzoeken, of op zijn minst binnen de gestelde termijnen indien zulke termijnen bestaan.

De Raad onderstreept in dit verband dat de recente herziening van het BWRO strikte termijnen oplegt voor de stedenbouwkundige vergunningen en de stilzwijgende weigering van aanvragen voorziet bij het overschrijden van de wettelijke onderzoekstermijnen. Het is bijgevolg mogelijk dat de aanvragen van vergunningen niet omwille van dossierelementen, maar omwille van een gebrek aan middelen van de Besturen - om de dossiers binnen de voorgeschreven termijnen te onderzoeken - worden geweigerd. In deze context stelt **de Raad** voor om een « automatisch beroep » te voorzien in geval van een stilzwijgende weigering. Dat betekent concreet dat een aanvraag, die wordt geweigerd omwille van het overschrijden van de onderzoekstermijn, automatisch aan het Stedenbouwkundig College / de Regering wordt overgemaakt en dat de eventuele administratieve kosten hiervan ten laste van de betrokken overheid zijn. Hij meent dat dit zou toelaten om de overheden te responsabiliseren en hen ertoe zou aanzetten om de nodige middelen te verstrekken aan de betrokken overheden teneinde hen toe te laten om de vastgestelde strikte termijnen na te komen.

De Raad dringt bovendien aan op het feit dat men tevens de capaciteit zal moeten verzekeren voor de behandeling van de dossiers door de beroepsoverheden. Een eventuele stijging van het aantal gevallen van stilzwijgende weigering omwille van de overschrijding van de strikte termijnen zou tot gevolg kunnen hebben dat het aantal beroepsgevallen toeneemt, waardoor ook de werklust van de betrokken overheden zou toenemen (temeer daar een “automatisch beroep” zou worden ingevoerd).

Ook al werd er op dit vlak al vooruitgang geboekt en worden er momenteel inspanningen gedaan (terbeschikkingstelling van instrumenten die tot de digitale transitie bijdragen, de uitwisseling van informatie, de organisatie van opleidingen...), toch is **de Raad** de mening toegedaan dat het mogelijk is om enerzijds de interne organisatie van de Besturen te verbeteren (bijvoorbeeld door het opzetten van een circuit van elektronische handtekening) en om anderzijds de banden en de samenwerking tussen de Besturen en de gemeenten aan te halen teneinde de behandeling van de dossiers beter te laten verlopen. Hij vindt dat zulke toenaderingen kunnen worden bevorderd met behulp van technische middelen, bijvoorbeeld door teleconferenties.

Voor meer leesbaarheid

De zes categorieën van milieuvergunningen zijn (gerangschikt van de grootste tot de kleinste impact) : « 1A », « 1B », « 2 », « 1D », « 1C », « 3 ». De categorie van de vergunning, die moet worden bekomen, hangt af van de indeling van de geplande activiteit / technische inrichting in de lijst van ingedeelde

inrichtingen. Indien er verschillende activiteiten / inrichtingen zijn gepland, dan is het de hoogste rangschikking die de categorie van de vergunning bepaalt.

Ondanks de terbeschikkingstelling van « EasyPermit », een elektronisch instrument dat aanvragers bij de te ondernemen stappen moet helpen (bepaling van de categorie van een activiteit en – desgevallend – de specifieke documenten die aan een aanvraag moeten worden toegevoegd) vindt **de Raad** het nodig dat er meer duidelijkheid komt wat betreft de categorieën van milieuvergunningen.

De Raad vraagt tevens dat men eveneens zou nadenken over de leesbaarheid van de afgeleverde vergunningen en meer bepaald van de verplichtingen (periodieke controles, limietemissiewaarden...) waaraan de titularissen van een vergunning moeten voldoen. Het bezorgen van samenvattende tabellen met deze verplichtingen als bijlage bij de vergunningen zou in dit opzicht aan alle actoren, en meer bepaald aan de ZKO en KMO ten goede kunnen komen.

De Raad is bovendien van oordeel dat de milieu- en gemengde vergunningen eveneens de gelegenheid zijn voor een dialoog met de personen die de uitrustingen zullen moeten gebruiken (dit zijn niet altijd de personen die de uitrustingen installeren). De vergunningen vormen bijgevolg een gelegenheid om de gebruikers te sensibiliseren voor de mogelijke milieu-impact van hun machines en om hen ertoe aan te zetten om materieel te gebruiken dat een beperkte of geen milieu-impact heeft. Hiertoe moet een communicatie worden voorzien op maat van het doelpubliek (de gebruikers) die waarschijnlijk minder dan de installateurs van alle technische kenmerken op de hoogte zijn.

De Raad wijst er vanuit een meer algemeen oogpunt op dat de milieuvergunningen vandaag streven naar een omkadering van bepaalde activiteiten teneinde de milieuhinder of de hinder voor de veiligheid van het publiek te beperken of te vermijden. Hij is van oordeel dat de milieuvergunningen eveneens en terecht aspecten op het vlak van de klimaatuitdagingen, de transitie naar een meer circulaire economie of inzake energiebeheer in aanmerking zouden kunnen nemen. Ook al vereist een project enkel een stedenbouwkundige vergunning, toch zullen hierin altijd aspecten aan bod komen die met de bevoegdheden van Leefmilieu Brussel verband houden (zoals het waterbeheer op het betrokken perceel, de biodiversiteit of energie). Het zou daarom goed zijn om een denkproces te wijden aan de manier waarop Leefmilieu Brussel bij de behandeling van deze aspecten kan worden betrokken bij het onderzoek van de stedenbouwkundige vergunningen (bovenop de raadpleging op het ogenblik van de milieueffectenstudie/verslag). Volgens de Raad zou dit mogelijk zijn met behulp van een adviesaanvraag van het Bestuur voor Stedenbouw aan Leefmilieu Brussel (terzelfder tijd als het advies van de DBDMH) of door de mededeling van de “milieurichtlijnen” aan het Bestuur voor Stedenbouw.

Een gemeentelijk en gewestelijk beheer

Momenteel worden bepaalde milieuvergunningen door de gemeenten afgeleverd. Welnu, deze situatie leidt tot een gebrek aan duidelijkheid en tot onbegrip ingevolge verschillen inzake behandeling.

De Raad is zich bewust van de relevantie om bepaalde milieuvergunningen op het gemeentelijk niveau te onderzoeken maar vraagt niettemin aan de Regering om een denkproces te wijden aan het onderzoek van de gepastheid van het onderzoek en om de aflevering van bepaalde milieuvergunningen te regionaliseren. Het staat buiten kijf dat de gemeentelijke overheden bij zo'n denkproces moeten worden betrokken.

De Raad vraagt met aandrang dat men tenminste zou streven naar meer harmonisering van de milieuvergunningen die door de gemeentelijke overheden worden afgeleverd. Hij meent dat hiertoe modeexploitatievoorwaarden moeten worden bepaald die de gemeenten helpen bij de opstelling van hun vergunningen. Wel zou men aan de gemeenten de vrijheid laten om specifieke exploitatievoorwaarden te bepalen, maar enkel in uitzonderlijke gevallen. Een ander middel om deze doelstelling te bereiken zou erin bestaan, Leefmilieu Brussel bij het onderzoek van de gemeentelijke milieuvergunningen te betrekken.

1.4 De gemengde vergunningsaanvragen

Omdat hij van mening is dat de obstakels die in het kader van de aanvraagprocedures voor gemengde vergunningen moeten worden overwonnen één van de grootste moeilijkheden vormen die de economische actoren ondervinden, vindt **de Raad** het relevant om hieraan een specifieke paragraaf te wijden.

Informatie en ondersteuning van de aanvragers

De Raad stelt vast dat heel wat vergunningsaanvragen, vooral voor het luik stedenbouwkunde, in eerste instantie « onvolledig » worden verklaard. Hij vindt deze situatie abnormaal en is van mening dat dit aantoont dat er behoefte is aan een administratieve vereenvoudiging en een betere ondersteuning van de aanvragers.

De « EasyPermit »-formulieren op het gebied van leefmilieu zijn waarschijnlijk voor verbetering vatbaar (hun lengte en complexiteit worden soms bekritiseerd). Deze formulieren zijn echter een afspiegeling van de toenemende complexiteit van de milieuwetgeving. Bovendien zijn ze onlangs (op verzoek van sommige overheden) bijgewerkt om de volledigheid ervan te verzekeren. Dit om ervoor te zorgen dat de « EasyPermit »-formulieren alle noodzakelijke elementen voor de verwerking van de aanvragen zouden bevatten.

Daarnaast neemt **de Raad** akte van en staat hij positief tegenover enerzijds de bereidheid om door te gaan met het verbeteren van de « EasyPermit »-formulieren (door het raadplegen van de actoren die deze moeten gebruiken), en anderzijds tegenover de werkzaamheden die momenteel worden verricht om een volledig digitaal platform ter beschikking te stellen.

De « EasyPermit »-tool weerspiegelt echter de wens om de aanvragers van een milieuvergunning te helpen bij de samenstelling van hun dossiers, door hen uit te leggen wat hun dossiers moeten bevatten. Hierdoor worden de aanvragen regelmatig volledig verklaard nadat ze zijn ingediend en zijn de dossiers beter voorbereid. Deze situatie is een voordeel, zowel voor de aanvragers die het risico kleiner zien worden dat dossiers « onvolledig » worden verklaard, als voor de Besturen in zoverre goed voorbereide dossiers eenvoudiger te onderzoeken zijn.

Daarom stelt **de Raad** voor om instrumenten te ontwikkelen om de verplichtingen die in het kader van de stedenbouwkundige vergunningen werden vastgesteld, begrijpelijker te maken. Dit zou bijvoorbeeld de vorm van een vademecum kunnen aannemen.

Tot slot wijst **de Raad** op het feit dat heel wat actoren erop hebben gewezen dat de NOVA-tool voor verbetering vatbaar is. In het bijzonder werd hem op het volgende gewezen :

- De irrelevantie van bepaalde meldingen in NOVA. Zo worden soms beslissingen die nochtans ongeldig zijn (ongedateerde of niet-ondertekende documenten), wel gemeld ;

- Het ontbreken van een systematische melding (NVDR : Nova voorziet echter in de mogelijkheid om een manuele melding door te sturen) wanneer een actor de « bevoegde overheid » van een dossier wordt (bijvoorbeeld na de ontmanteling van een inrichting) ;
- De onmogelijkheid om de klasse van milieuvergunningen rechtstreeks in NOVA te wijzigen. Deze onmogelijkheid leidt echter tot een veelvoud aan technische en tijdrovende taken (de nieuwe bevoegde overheid moet alle documenten in een bestand uploaden, een nieuw bestand in NOVA aanmaken en in deze in dit nieuw bestand « heruploaden ») ;
- De ontwikkeling van het luik « milieuovertredingen » in NOVA, met name om een betere coördinatie van de inspecties mogelijk te maken.

De Raad neemt er akte van dat voor sommige van deze moeilijkheden momenteel oplossingen worden ontwikkeld. Bovendien benadrukt hij dat het Centrum voor Informatica voor het Brussels Gewest een essentiële actor is om deze moeilijkheden te verhelpen (met name wat betreft het configureren van de meldingen of om het « dupliceren » van gegevens mogelijk te maken).

Eén aanspreekpunt

De vaststelling van één enkele plaats voor het indienen van aanvragen voor milieu- en stedenbouwkundige vergunningen (NVDR : bij de afgevaardigde ambtenaar) betekent een echte administratieve vereenvoudiging. **De Raad** betreurt het echter dat dit zich beperkt tot het indienen van de dossiers en is van mening dat deze plaats ook zou moeten worden gebruikt voor het indienen van alle eventuele bijkomende documenten die worden gevraagd om een dossier zo nodig te vervolledigen. Uiteraard kunnen de Besturen, en ze worden zelfs ertoe aangezet, rechtstreeks langs elektronische weg met de aanvragers communiceren, indien dit doeltreffender/relevanter zou blijken.

Daarnaast pleit **de Raad** er sterk voor dat deze plaats ook de plaats zou zijn waar elke aanvrager van stedenbouwkundige, milieu- of gemengde vergunningen informatie kan krijgen en ondersteuning kan genieten. Idealiter zou het ook mogelijk moeten zijn om daar een technische analyse van het dossier te laten uitvoeren.

Hoewel de terbeschikkingstelling van een dergelijke ruimte een grote investering is, met name ten aanzien van de noodzaak om goed opgeleide ambtenaren ter beschikking te stellen, benadrukt **de Raad** dat een dergelijk aanbod het mogelijk zou maken om aanvragers te ondersteunen die niet over voldoende middelen beschikken om een beroep op een particuliere actor (advocaat, architect, ...) te doen. Bovendien zou dit een meerwaarde betekenen voor de Besturen, in zoverre de kwaliteitsverbetering van de dossiers hun onderzoek zal vereenvoudigen.

Tot slot vraagt **de Raad** dat de mogelijkheid zou worden overwogen om in het geval van een gemengd project een aanvraag voor een echte unieke vergunning (één enkel dossier) in te dienen. Een dergelijke vergunningsaanvraag zou in een gemeenschappelijk luik de bepalingen bevatten die gemeenschappelijk zijn voor de procedures die voor het verkrijgen van milieu- en stedenbouwkundige vergunningen zijn vastgesteld.

Een reorganisatie van de procedure

Volgens de feedback vanop het terrein zijn de meeste verlengingen van de termijnen die nodig zijn om een gemengde vergunning te verkrijgen, enerzijds te wijten aan de herziening van de projecten om aan de verzoeken van de Overlegcommissie te voldoen, en anderzijds aan de beroepen die ondanks

de gunstige adviezen van de Overlegcommissie worden ingesteld. Om deze moeilijkheden te verhelpen, stelt **de Raad** voor om over de volgende twee mogelijkheden na te denken.

De aanvraagprocedure voor gemengde vergunningen in twee fasen organiseren, om zo de tijd van het publieke debat te scheiden van de analyse van de reglementaire conformiteit

Concreet betekent dit dat een eerste fase zou worden gewijd aan het publieke debat (via de Overlegcommissie). Dit debat zou zich toespitsen op de essentiële elementen van het dossier (d.w.z. stedenbouwkundige en milieuoverwegingen) en zou met name aan de hand van effectenrapporten of -studies moeten worden gevoed. Het zou de aanvragers van gemengde vergunningen in staat moeten stellen om op een meer serene en doeltreffende manier over de wijzigingen aan hun projecten na te denken. Dit zou betere mogelijkheden moeten bieden om de voorstellen die uit deze debatten voortvloeien daadwerkelijk te integreren (NVDR : in het kader van de huidige procedure heeft een aanvrager van een gemengde vergunning de neiging om zijn oorspronkelijke ontwerp te verdedigen, om zo zijn tijdelijke en financiële investering te rentabiliseren).

De tweede fase van de procedure zou beginnen bij de afsluiting van het publieke debat, wanneer het technisch dossier (dat eventueel werd gewijzigd om rekening te houden met de opmerkingen die tijdens de publieke debatten werden geformuleerd) voor een analyse van de reglementaire conformiteit naar het Bestuur zou worden verstuurd. Deze fase van de procedure zal echter moeten voorzien in de mogelijkheid van een beroep voor het publiek ingeval van een belangrijke transformatie van het project dat wordt ontwikkeld.

Het systeem van de « projectvergaderingen » ontwikkelen

De recente wijziging van het BWLKE machtigt de ontwerper om voorafgaand aan de indiening van de vergunningsaanvraag de vergunningverlenende overheid te vragen dat een proj projectvergadering gehouden wordt (artikel 188/12). **De Raad** staat positief tegenover de invoering van deze voorziening, die bij de vergunningsaanvragers al zeer succesvol is. Dit laat immers zo vroeg mogelijk in het proces een dialoog tussen de betrokken ontwerpers en besturen toe. Eventuele verzoeken om wijzigingen worden dan aan het begin van de vergunningsaanvraagprocedure geformuleerd. Hierdoor zijn ontwerpers meer geneigd om deze te overwegen/te aanvaarden dan wanneer diezelfde verzoeken zouden zijn geformuleerd wanneer er al tijd en geld aan de ontwikkeling van deze projecten en aan de voorbereiding van de aanvraagdossiers zou zijn besteed.

De Raad is van mening dat er in het ideale geval, naast de Besturen, ook enige vertegenwoordiging van het publiek (buurtcomité, handelarenvereniging, ...) tijdens deze projectvergaderingen zou moeten worden voorzien. Dit zou het immers toelaten om vooruit te lopen op de opmerkingen die anders tijdens de openbare onderzoeken zouden worden geformuleerd. Natuurlijk kan het betrekken van burgers bij de projectvergadering, voorafgaandelijk aan de aanvraag, zich niet in de plaats van de openbare onderzoeken stellen.

De Raad is zich echter ervan bewust dat deze denkoefening vanuit organisatorisch oogpunt een uitdaging is, maar vindt het niettemin belangrijk om deze verder te onderzoeken. Daarnaast vraagt **de Raad** om het Bestuur te voorzien van alle middelen die nodig zijn voor een goede organisatie en opvolging van de projectvergaderingen, temeer daar het aantal aanvragen in de toekomst waarschijnlijk alleen maar zal toenemen naarmate de voorziening meer bekendheid krijgt.

Het advies van de DBDMH

De Raad stelt vast dat de « DBDMH-adviesfase » vaak een bron van vertragingen in de vergunningsprocedures is. Een duurzame oplossing vereist in de eerste plaats dat de DBDMH voldoende middelen wordt toegekend zodat hij alle opdrachten zou kunnen uitvoeren die hem zijn toevertrouwd. Daarnaast formuleert **de Raad** de volgende twee voorstellen, die volgens hem de huidige situatie kunnen verbeteren :

- De betrokken Besturen zouden zich op elkaar moeten afstemmen zodat de adviesaanvragen die in het kader van een gemengde vergunningsaanvraag bij de DBDMH worden geformuleerd, identiek zouden zijn en tegelijkertijd zouden worden ingediend. Dit zou de verwerking van de aanvragen door de DBDMH vereenvoudigen ;
- De berekening van de termijn voor het onderzoek van een aanvraag voor een gemengde vergunning zou moeten gebeuren op basis van de ontvangstbevestiging van het advies van de DBDMH die is verstuurd door het tweede Bestuur dat dit advies moet ontvangen.

Daarnaast wijst **de Raad** op een moeilijkheid die kan voortvloeien uit het feit dat de vergunningverlenende overheid de DBDMH om advies vraagt. Hoewel hij deze bepaling toejuicht, benadrukt **de Raad** dat deze situatie tot verwarring zou kunnen leiden aangaande de procedure die moet worden gevolgd om een verzoek tot afwijking van het advies van de DBDMH in te dienen. Dit verzoek moet immers rechtstreeks door een aanvrager (en niet door de vergunningverlenende overheid) naar de federale overheid toe worden geformuleerd. Om deze mogelijke verwarring te verhelpen, moeten de betrokken vergunningsaanvragers worden ondersteund. Deze ondersteuning zou de vorm kunnen aannemen van bijstand bij het opstellen en indienen van het verzoek tot afwijking, of van een onderzoek van de technische aspecten van de vergunningsaanvraag, zodat wijzigingen kunnen worden overwogen die ervoor zorgen dat het advies van de DBDMH niet langer vereist is.

2. Bijzondere beschouwingen

2.1 De « NATURA 2000 »-gebieden

De Raad benadrukt de rechtsonzekerheid die de houders van milieuvergunningen ondervinden wanneer zij in de perimetre van een nieuw « NATURA 2000 »-gebied worden opgenomen (of als gevolg van de wijziging van de perimetre van bestaande gebieden). Deze situatie leidt immers *de facto* tot een wijziging van de exploitatievoorwaarden en tot het risico van opschorting van milieuvergunningen.

De Raad benadrukt het belang van milieubescherming in deze beschermde gebieden, maar vraagt om ook te zorgen voor de rechtszekerheid van industriële actoren wier activiteiten werden toegestaan en die plotseling door een « NATURA 2000 »-gebied getroffen worden (op voorwaarde dat de in de milieuvergunningen vastgestelde exploitatievoorwaarden worden nageleefd).

De Raad is van mening dat deze economische actoren van een ondersteuning en, zo nodig, van een redelijke financiële bijstand zouden moeten genieten om zich aan de nieuwe exploitatievoorwaarden aan te passen of om van locatie te veranderen.

2.2 Innovatieve technologieën

Actoren die vergunningen willen verkrijgen om activiteiten uit te voeren waarbij innovatieve technologieën worden gebruikt, ondervinden meer moeilijkheden om nauwkeurig te anticiperen op de effecten, emissies of overlast van hun activiteiten ten opzichte van vergunningsaanvragers die erkende technieken gebruiken.

Daarom zouden volgens **de Raad** de verplichtingen met betrekking tot het anticiperen op de effecten die in de vergunningsaanvraagprocedures zijn voorzien, moeten worden versoepeld voor innovatieve activiteiten, zodat deze activiteiten onder reële omstandigheden op een gecontroleerde manier zouden kunnen worden uitgetest. Het dringt er echter op aan dat de effecten van deze innovatieve technologieën achteraf zorgvuldig zouden worden gemeten en dat een vergunning zou kunnen worden opgeschort als blijkt dat de veroorzaakte overlast groter is dan vooraf werd ingeschat.

2.3 De noodzaak om het juridisch statuut van de gevallen van « valse mixiteit » te verduidelijken

Als een gemeente bij het onderzoek van een milieuvergunningaanvraag vaststelt dat een stedenbouwkundige vergunning noodzakelijk is (of omgekeerd), beschikt zij over geen enkele juridische hefboom die het haar wettelijk toelaat om de verwerking en de indiening van beide aanvragen gelijktijdig op te leggen.

Daarom acht **de Raad** het noodzakelijk om een duidelijk wettelijk kader voor deze situatie vast te stellen.

2.4 De werkoverlast voor de gemeenten

Aan de gemeenten zijn nieuwe opdrachten op het gebied van onderzoek van de milieu- en stedenbouwkundige vergunningen toevertrouwd. Meer bepaald zijn er voor bepaalde inrichtingen (met name de parkings) klassenwijzigingen doorgevoerd, die een onderzoek door de gemeentelijke overheid, dan wel door het Gewest inhouden. Dit betekent een aanzienlijke toename van het aantal te verwerken dossiers. De toestand van de gemeentelijke financiën laat het hen echter vaak niet toe om in de betrokken diensten tot permanente aanwervingen over te gaan. Bovendien is de bijkomende personeelondersteuning om deze nieuwe werklast het hoofd te bieden, hoewel deze werd aangekondigd, tot op heden nog niet ten uitvoer gelegd.

Zo vestigt **de Raad** de aandacht op het gevaar die de bepaling inhoudt die voorziet dat de gemeenten het advies van de DBDMH moeten afwachten en dat, indien de wettelijke termijn voor het verkrijgen van dit advies is overschreden, de termijn voor de afgifte van een vergunning dienovereenkomstig wordt verlengd. Hij benadrukt dat deze situatie, in een context van werkoverlast als gevolg van een gebrek aan middelen, tot onbeheersbare vertragingen zou kunnen leiden. Enerzijds lopen gemeenten het gevaar dat zij hun actiemiddelen op legitieme wijze op het nakomen van hun wettelijke verplichtingen toespitsen (zonder de herinnering aan de DBDMH), en anderzijds loopt de DBDMH, door een gebrek aan middelen, nu al regelmatig vertragingen op bij het ter hand stellen van hun adviezen.

De Raad dringt er dan ook op aan dat er aan de gemeenten voldoende menselijke, technische en financiële middelen zouden worden toegekend (met name voor de aanschaf van het noodzakelijke

materiaal om te beantwoorden aan de evolutie van de wetgeving inzake communicatie en elektronische raadpleging), opdat zij de nieuwe opdrachten die hen werden toevertrouwd in alle sereniteit zouden kunnen uitvoeren.

Tot slot nodigt **de Raad** de Regering uit om in de raadpleging van de gemeenten en Brulocalis te voorzien, alvorens de wetgevingen inzake milieu- en stedenbouwkundige vergunningen worden herzien.

*
* *